

ABONAMENTUL.

Un an 80. cor. (60 lei)

1/2 an 40 „ (30 lei)

1/4 an 20 „ (15 lei)

O lună 7 „ (5 lei)

Un nr. 30 fil. (25 bani)

□ □

Unitatea

ZIAR NAȚIONAL — APARE ZILNIC.

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 1 cor., a doua
și a treia oară 80 fil.

Manuscrise sunt a se
trimite la Redacția
„UNIRII” Blaj.

□ □

Congresul din Cluj.

Clerul bisericii noastre românești unite cu Roma se adună mâine în Cluj, pentru a-și fixa atitudinea în noua formațiune a statului român.

Preoțimea ortodoxă și-a spus deja cuvântul la Sibiu, mai restează să și-l spună și congresul din Cluj.

Coloanele ziarului nostru au fost deschise pentru aceasta chestie actuală, de mare importanță, lăsându-se discuției cursul cel mai liber.

Ne spunem acum și noi părerea, în câteva rânduri.

Dorința clerului de a se întruni într'un congres se realizează, și dorim să fie încununată de cel mai deplin succes.

În fața nouilor prefaceri, când lumea veche se prăbușește, îngropând totul sub ruinele ei, preoțimea noastră nu poate rămânea impasibilă. Marile prefaceri trebuiesc să o aștepte și conștie, pentru ca ea să preîntâmpine evenimentele, iar nu aceste să o răpească cu sine încotro vor...

Atâtea probleme se ridică deodată cu schimbările de azi; atâtea probleme, cari cer cu înzistență, realizarea.

În împrejurările vitrege de azi, vom mai avea noi sucrescența necesară pentru cler? Acum, când atâtea cariere bine-retribuite se deschid tuturor cărturașilor, vom mai afla tineri însuflețiți și zeloși, cari să-și îngroape viața în cutare înfundătură de sat, pe lângă o retribuție absolut nepotrivită cu calificarea lor?

Ce mijloace sunt a se lua pentru ameliorarea sortii preoțimii?

Ce mijloace pentru a se asigura sucrescența preoților vrednici, fără cari satele noastre ar fi expuse, în scurtă vreme, la toate ispitele și primejdiile străine, ce îi pândesc din toate părțile.

Cine ar mai garanta curățenia sufletească a poporului nostru, când cei ce l-au susținut în vremile grele, se vor rări și se vor reslăți, în zilele bune, când primejdia ispitelor este cu mult mai mare?

* * *

Ameliorarea situației materiale și asigurarea sucrescenței de preoți — este, de sigur, numai una din problemele, ce vor preocupa congresul.

Sunt multe încă și importante, în cea mai strânsă și *indisolubilă* legătură cu viața poporului înșăș.

Noi nu ne putem închipui poporul nostru *fără preoți*; și în noua prefacere a lucrurilor, când toate vor lua un nou avânt de viață, biserica trebuie să evolueze și ea, în rândul prim, ca cea mai puternică arteră, prin care pulzează viața neamului nostru.

* * *

Trimitem congresului din Cluj salutul nostru frățesc.

Educația Clerului nostru, atitudinea lui totdeauna demnă, — și în vremile cele mai grele, — ne sunt garanța deplină, că hotărârile, ce se vor lua acolo, vor fi spre mărirea lui Dumnezeu și spre viitorul mai fericit al neamului românesc.

Al. Ciura.

Cuvântul Maistrului Nottara la despărțire.

Voiu păstră în sufletul meu cea mai frumoasă amintire de cele două zile petrecute în orașul Blaj cu prilejul reprezentațiilor cu Apus de soare și Fântâna Blanduziei, pentru că publicul ce a asistat la aste două reprezentații a fost quintesența intelectualității din Ardeal, care a subliniat cu priceperea sa toate incidentele patriotice și poetice în așa chip, încât s'ar crede, că viața toată a fost în contact cu cel mai perfect teatru românesc; când în realitate a trăit închis într'un abstract intelectual de ani și ani de zile, ceea ce nu l-a împiedecat să-și facă educația teatrală care și-a dovedit cu prisosință destoinicia lui privitoare la teatru.

11 Mai 1919.

Nottara.

Ultim cuvânt.

*La Blaj, sunt oamenii blajini,
Au fost încununăți cu spini
Pentru că Ungurul scârbos
Văzu că-s rude cu Hristos.*

*În ciasul când voi fi să mor,
Voi zice: «cât am fost actor,
Urcai al cerului etaj
Atunci când am jucat la Blaj».*

Ion Manu.

*Am regăsit la Blaj vechea
și curata dragoste de altădată
și de totdeauna.*

*Nu casele mari fac marile
caractere!*

*Blajul sărac pe dinafară,
ce sfântă bogăție de suflet are
pe dinlăuntru.*

Z. Bărsanu.

Am stat în Blaj două zile ca într'un templu, cu inima pătrunsă de fiorii cei mai puternici ai evlaviei. Căci mă găsiam în cea mai sfântă cetate a românismului. M'am simțit mic în fața marilor umbre, ce străjuiesc pe d'asupra umilului târg — dar niciodată mai fericit ca acum, deoarece aci, în acest Blaj umil bate inima întregii românimi și e creierul întregului nostru neam.

Radu Cosmin.

*

Din Blajul, inima Ardealului, care pulsează prin școlile sale: energie, vitalitate și naționalism; plecăm cu regrete și admirație pentru marii educatori ai neamului.

Mihail Cosmin,
societar al Teatrului Național din București.

*

Telegramă.

Domnului

Doctor Angelescu,
ministru cultelor

București.

Românii din Blaj și împrejurimi entusiasmați până la sublim de jocul artiștilor dela Teatrul Național din București, Vă exprimă sentimentele lor de cea mai adâncă grațitudine, că le-ați hărăzit clipele de înaltă fericire să vadă Thalia română, făcându-și turneul de apostolat românesc peste țărmurile Ardealului eliberat. Trăiți Domnule Ministru! Trăiască Thalia română! Trăiască România întregită!

Comitetul serbărilor.

Artiștii Teatrului Național la Blaj.

Sâmbătă dimineața Blajul făcea oale din urmă pregătiri ca să primească după vrednicie pe artiștii Teatrului Național. Străzile îmbrăcaseră vesmânt de sărbătoare, flamurile fâlfâiau aproape pe toate casele, căci eră de două ori mare sărbătoare: *întâiul 10 Mai*, care ne aducea pe lângă mărețea-i solemnitate, pe jertfitorii Thaliei române.

La gară cercetașii țin cordonul și în restimpuri s'aud acum cunoscute — cântece eroice, oăntece de mărire împlinită...

Comitetul Serbărilor și-a făcut deja apariția și pe rând se strâng tot mai mulți ca la ora zece întreg Blajul să aștepte cu nerăbdare sosirea trenului, care ne va aduce pe dragii noștri Artiști.

Cuvântul de binevenire îl rostește Dr. O. Prie:

Dle Director, În numele Blajului Vă salut cu dragă inimă românească. Fiți bineveniți în acest orașel, care aproape de doi secolii vestește solia Dvoastre: solia dorobanțului și a Thaliei române. Pe dorobanț am avut fericirea să-l vedem înainte cu câteva luni, cum trece ca șoimul în sbor pe drum către Tisa, ca să brăzdeze acolo nou hotar pentru o țară mândră și frumoasă, a tuturor Românilor. Pe Dvoastre Vă salutăm astăzi, veniți ca să umpleți cadrele eroice de soldații eroi ai Maiestății Sale Regelui Ferdinand, cu farmecul artei, cu vraja culturii românești. Dvoastre Vi-s'a dat, ca să refaceți Dacia lui Traian, în vechile hotare, unul cu spada, celalalt cu frumuseța sufletului nostru. Și precum legionarul Romei a făcut, ca sămânțiile străine să se închine Vulturului roman, iar farmecul culturii latine le-a topit într'un popor de o limbă, de o aspirație, care să înfrunte viforele secolilor și să rămână pāvaza culturii pe plaiurile aceste, Dvoastre aveți misiunea să recuceriti, ce-avem de cucerit și să faceți ca pe pământul acesta arta românească să-și ia locul și strălucirea, ce i-se cuvina. În drumul Dvoa-

stre cuceritor Vă petrecem cu tot sufletul, și recunoscători, că ați venit la noi, Vă zicem: Bine a-ți venit! Trăiască artiștii Teatrului Național din București!

Răspunde dl director I. Peretz. Sunt fericiți, că sunt în Blaj, unde vor avea publicul pe care l-au visat: înțelegător deplin.

Artiștii pleacă la evartire. În piața Blajului se face manifestația, la care ia parte asemenea toată suflarea. Din piața mulțimea trece pe străzi cântând. Întreg alaiul trece apoi la Mitropolie, unde vorbește Dr. Suciu. A fost o splendidă manifestație sufletească. *Nefintrecutul artist Nottara avea privirea umedă.*

Radu Cosmin autorul poeziei „Vrem Ardealul“ a ținut d. a. la orele 3 o șezătoare literară“ cetind după rostirea unei adânc simțite vorbiri despre 10 Maiu, poeziile: *Vrem Ardealul, Sub arme* (închinată oștirii), *Tricolorul, Venim, Sus inimile, Mărășeștii* (generalului-erou Grigorescu), *Învierea și Ardealului*. Elevii gimnaziali, precum și un număr public a ascultat în grădina gimnazului versurile aceste puternice și adânc simțite. Radu Cosmin a fost frenetic aclamat, iar la urmă salutat din partea lui Ovidiu Hulea. Nu putem să nu amintim, că tot venitul acestei șezători a fost dat mamei dsoarei *Puia*, care murî în temniță pentru poezia „Vrem Ardealul“.

Tinerimea Blajului precum și întreg auditorul vor păstră iubitudinii poet cea mai vie amintire pentru momentele de mare plăcere sufletească, ce le-a cauzat, în deplină convingere, că în tot locul va fi bine primit.

Sara s'au început reprezentațiile, despre cari avem alt undeva raport.

Cor.

D-l Maniu și presa din țară.

Toate ziarele din țară, ce ne sosesc azi aduc coloane întregi, despre importante declarații ale d-lui Iuliu Maniu. Reținem după „Izbandă“ aceste declarații importante și actuale, pe cari d-sa le-a făcut ziarștilor din țară.

D. Maniu sosește la 3.15, venind dela d. general Văitoianu la care a luat masa. După ce se fac prezentările dsa ia loc în mijlocul ziarștilor și-și începe expunerea:

— Sunt vesel, că pot vedea pe atâția reprezentanți cunoscuți ai presei României vechi, întregite azi cu părțile eliberate prin suferințe și năcazuri. Am venit la București mai întâi ca să prezint M. S. Regelui mulțumită pentru porunca cuminte pe care a dat-o armatei române să înainteze și să scape poporul român de suferințe desăvârșind astfel opera unirei tuturor teritoriilor ce ne aparțin, și ca să raportez asupra celor văzute în ultimul timp.

Sunt foarte fericit de a putea constata, că întreaga armată română, atât ofițerii, cât și teciorii, s'au purtat așa cum numai armata română se putea purta. Ceea ce au săvârșit a fost peste puterile lor și numai simțul național i-a făcut să supoarte greutățile ce au avut de întâmpinat. Dacă era firesc ca armata română cu vechiul ei renume să poată presta atâta, am putut vedea, că și armata ardeleană care sub domnia străină făcea fala națiunii, sub conducerea română a făcut mult peste ce se putea aștepta dela ea, dând exemple de putere de prestațiune uimitoare, corespunzând astfel renumelui de român și trebuie să fim seamă că diviziile ardelenene au fost prin forța împrejurărilor primitiv echipate, și a trebuit, ca împreună cu armata din Regat, să meargă desculți sute de kilometri luptând în ploaie și în tină, spre a satisface datorința națională. E interesant de știut că aceste divizii au fost recrutate din armata austriacă, care în ultimul timp nu mai avea disciplină și era cu totul descompusă așa că s'ar fi putut crede, că au moralul decăzut. Dar contrar, soldatul român din Ardeal s'a arătat singurul din fosta armată austriacă care-și menține virtuțile militare. E înălțător, că întreaga forță armată care se află sub ordinea M. S. e singură, în părțile aceste, care poate fi socotită ca stâncă sigură pe care se poate întemeia oricine în apărarea intereselor de Stat.

În teritoriile desrobite acuma, poporul român a primit armata cu ospitalitatea caracteristică; deși a stat luni întregi sub imperiul curenților bolșeviste, a rămas imun, păstrându-și mândria națională democrată. Dar și poporul maghiar din orașele și satele ungurești au primit cu brațele deschise atât armata cât și autoritățile civile române. Pentru că în noi vād ei salvarea mo-

mentană de pericolele în cari se aflau. Se înțelege, că această este o stare trecătoare sub impresia bolșevismului, căci nu ne putem aștepta, ca poporul maghiar să-și schimbe mentalitatea și firea; totuși, l-a dispus în bine pentru noi și face o amiciție posibilă; căci popoului maghiar astăzi i-ar plăcea mai bine sub domnia românească decât sub un regim maghiar, dar bolșevist. Zilele acestea am constatat, că între ei se petrece o mișcare, care-și arată dorința ca *Regatul Român să se întindă până la Tisa*. Prin urmare ordinul de înaintare a fost foarte înțeles.

Un coleg întreabă:

— Cine a provocat acest ordin?

— Regele.

— Dar se zice, că au venit oarecari stăruințe și dela D-voastră, dela Sibiu în această privință.

D. Maniu răspunde printr'un gest, care poate însemna orice, și adaogă:

— N'a fost nevoie de alte persoane.

Trecând mai departe la expunere d. Maniu spune, că înaintarea a avut un efect bun și asupra elementelor neromânești din Transilvania, dintre cari unele luptau contra noiei ordine, bazată pe protecția guvernului maghiar și în speranța unei ofensive maghiare pentru a respinge armata română din Ardeal. Această speranță fiind astăzi distrusă elementele adversare trebuie să se liniștească.

*

Întrebat asupra Banatului dl Maniu spune, că acolo trebuie luptat cu arme intelectuale, pentru că acolo nu sunt forțe armate inamice; suntem convinși că și acolo vom câștiga totul, și că în scurtă vreme se va schimba situația, care astăzi este nemulțămitoare pentru noi. Frații noștri de dincolo sunt impacițiați mai ales, că succesele din Ardeal le-au ridicat și lor moralul.

Activitatea noastră din Transilvania și Ungaria se îndreaptă spre organizarea unei vieți naționale românești, ceea ce a și reușit, având azi afară de câteva județe secuști pretutindeni funcționari români. Școlile deasemenea sunt preluate și zilele astea preluăm și Universitatea din Cluj. Vieța economică de asemenea funcționează bine și în unele ramuri producția minieră a întrecut pe cea din timpul războiului, așa că sperăm, că în curând și maghiarii se vor convinge, că regimul românesc înseamnă libertate, dreptate și regim civilizatoric.

*

Proiectul Reformei agrare este terminat și a trecut prin Consiliul dirigent; va mai trece printr-o anchetă de scurtă durată și apoi va fi prezentat Regelui pentru a se realiza prin decret-lege. Imediat apoi se va face reforma electorală pe baza legii democratice, corespunzând în totul deciziilor dela Alba-Iulia. În baza acestei reforme se vor ține apoi la timpul convenit, alegerile pentru Constituantă, la cari vor lua parte și Transilvania, cu Ungaria și Banatul.

*

Intrebat dacă în Transilvania există o chestie evrească d-sa răspunde:

— Nu, pentru că la noi chestia evrească s'a rezolvat în 1867, când evreii au fost emancipați complet.

— Dar atunci ei s'au declarat unguri — spune un coleg.

— Da, și e de văzut ce vor face acum.

*

Intrebat asupra frontierei apusene definitive a României Mari, d-sa spune, că noi susținem valabilitatea tratatului din 1916,

care prevedea o frontieră dincoace de Tisa; partea dintre acea frontieră și Tisa cade sub considerațiunile noi politice și sociale în care privința e de remarcat ce a spus mai înainte, că chiar maghiarii din acea regiune fac azi o mișcare pentru alipirea la România.

Asupra libertății presei, spune că a cerut-o în totdeauna în parlamentul maghiar și că a înfăptuit-o acum. Dar de o camdată suntem în război și sub cenzură pe care o face însă armata nu autoritățile civile.

Asupra descentralizării spune: — Noi am decretat unirea necondiționată, deci nu tindem la viață autonomă. Și în România se discută chestia descentralizării administrative, în această limită se poate vorbi și despre Transilvania, ceea ce exclude însă particularismul care ar fi dăunător.

— Ce-i cu guvernul național?

— O concentrare a tuturor forțelor naționale este o necesitate. În ce formă s'ar face, depinde de moment și de împrejurări.

Bancnotele Austro-Ungare.

Retragerea lor din circulație.

Din Viena se anunță că bancnotele de 200 cor. și 25 cor. dintre cari foarte multe au fost falsificate, vor fi retrase acolo din circulație în timpul cel mai scurt. Aceste categorii de bancnote în Ceho-slavia nici n'au fost admise la stampilare și atât acolo cât și în Austria germană sunt schimbate cu altele, așa că pe teritoriul Austriei de odinioară ele se găsesc într-o măsură foarte redusă. În Ungaria însă mai sunt încă și astăzi în circulație.

Termenul pentru prezentarea bancnotelor pentru a fi schimbate cu bancnote stampilate a expirat la 29 Martie. Oficiile de schimb aveau dreptul ca la sume mai mari să schimbe numai o parte din bancnote iar pentru rest să dea bonuri cari trebuiau achitate la 14 zile după expirarea termenului de stampilare. După calculele provizorii rezultă, că la 29 Martie erau în circulație 4,623 miliarde de bancnote austro-germane, iar cifra aceasta s'a ridicat până la 4,687 miliarde. Pe urma retragerii treptate a bonurilor, circulația bancnotelor austro-germane va crește și mai mult. Mai trebuie ținut apoi seamă și de biletele de una și de două coroane cari n'a fost supuse stampilării. La sfârșitul lunii Decembrie au fost emise din categoria aceasta mai mult de 600 milioane de coroane.

(„Argus“.)

Primejdia sectarismului.

— de S. Popa. —

II.

Intru vestirea cuvântului lui Dumnezeu trebuie să folosim toate mijloacele potrivite timpurilor de-acum. Așa fac sectarii, cari pentru lățirea învățăturilor ce le profesază se folosesc de cărți, broșuri volante, cari le împart din greu în toate părțile. Astfel înainte de toate ei lătesc în sute și mii de exemplare Biblia, scoasă din partea societății anglicane. Această ediție a Bibliei, de care suntem siliți în lipsa alteia să ne folosim și noi preoții, e o traducere plină de greșeli, din care lipsesc cu desăvârșire notele explicative, citirea căreia e foarte acomodată lățirii unor păreri greșite în popor cu privire la adevărurile de credință. — Poate nici o carte nu este, care să fie în așa măsură mare lățită în popor, ca tocmai această ediție a Bibliei. Lățirea ei se întâmplă fără concursul nostru, e natural doar, că noi

nu putem să ne dăm concursul la lățirea unei traduceri greșite și tendențioase a Bibliei. Când însă vr-un sectar ne acuză: că noi nu vrem să se lătească cuvântul viu al lui Dumnezeu în popor, temându-ne, că se va lumina poporul, ce putem să răspundem? Din capul locului, putem să dăm un răspuns, care să mulțamească pe deplin pe acel bun credincios al nostru, care e de față eventual când sectarul ne aruncă în față această acuză? Vom zice doar, că ediția anglicană a Bibliei e o traducere greșită? Ei vor răspunde pe loc: arată-mi o altă traducere, care să nu fie greșită! Arată-mi Biblia, care o lățită Dvoastre în popor, să vad: cum vă îngrijiți Dvoastre de lățirea cuvântului scris alui Dumnezeu?

Vom putea noi să smulgem din mâna poporului drept credincios edițiile aceste greșite ale Bibliei? Nu știu, dar atâta știu, că de câteori cutare credincios mi-a cerut părerea cu privire la numita carte a trebuit să roșesc până după urechi. Am putut să zic în dragă voie: Frate, aceasta e o traducere greșită! — dar n'am putut să continuu: — iată, îți dau eu alta, o traducere corectă a sfintei Scripturi!

Tipărirea Bibliei, vai, de mult o cere preoțimea noastră, mai ales aceia, cari au nefericirea să fie în contact cu sectarii. Această cerere îndreptățită nu s'a putut împlini din cauza multor piedeci, cari nu le mai scrutăm acum. Când e vorba de cuvântul scris al lui Dumnezeu, trebuie să se măture orice piedeci, însă fiind între împrejurările actuale tipărirea Bibliei o chestie de primissima necesitate. De aceea a cerut și preoțimea districtului Pogăceleii bună-oară, ca să se tipărească Biblia în timp de cel mult un an. Până când nu vom avea o traducere corectă a Bibliei pentru popor, lupta noastră contra lățirii sectarismului va fi foarte grea, ba în multe privințe chiar zădarnică. Dar nu numai atât. Considerând cunoștințele întrădevăr uimitoare a sectarilor în sf. Scriptură și dexteritatea lor extraordinară în citate, va trebui să ne îngrijim pe viitor ca studiului sf. Scripturi să i-se dea importanță cu mult mai mare ca până acum.

Un preot numai așa poate să poarte o discuție cu un sectar în prezența poporenilor săi, dacă și el își poate dovedi stande pede afirmațiile cu citate din sf. Scriptură. Un preot cu cunoștințe defectuoase din scriptură foarte ușor poate ajunge să se facă de ris cu prilejul discuțiilor cu sectarii.

E zi de sărbătoare!...

Eliberat din lanțurile grele,

Ce veacuri te ținură în robie.

Tresari voios și plângi de bucurie;

Ardeal frumos!...

Și glia ta se scutură, — să piară

Și urma celor ce te 'ngenunchiară, —

Să piară și cenușa blestemată,

Ce subjugată

Ținu a ta comoară!

Și codrii 'ntineriți, în freamăt viu

Iși cântă mult dorita libertate;

Iar munții stau cu crestele plecate

Și-ascultă imnul gliei liberate!...

Și 'n pulbere trântit e frântul lanț...

Și pajura de craiu sace pe jos...

In sare se ivește maestos;

Un dorobanț!

Sa închegat mărețul nostru vis!...

Dorm liniștiți strămoșii 'n cripta lor...

Unit pe veci e scumpu-ne ogor;

Sa împlinit aceea ce fu scris!...

Tresari voios, Ardeal al suferinții, —

Zăgazul crud s'a frânt...

e iarăși soare!...

Sa sfărâmat edtușa umilinții;

Tresari voios... E și de sărbătoare!...

Constantin Orendy,

Artist.

Teatrul Național din București.

Bine înțeles, propunerea teologiei dogmatice în viitor va trebui să se facă cu considerare la învățăturile pocăiților. Dar tot așa și studiul biblic, așa va trebui să se propună, încât *ori-care absolvent al teologiei să cunoască cuprinsul fiecărui cap al fiecărei cărți a Testamentului nou*, plus cuprinsul fiecărei cărți a Testamentului vechiu. Astfel își va câștiga *memoria locală* în sf. Scriptură, care e atât de necesară în combaterea sectarismului. E un lucru atât de ușor combaterea sectarismului pentru un cunoscător al sf. Scripturi, iar greutățile ce se ivesc provin toate, toate din lipsa cunoștințelor suficiente în sf. Scriptură a celor cari îl combat.

Sectarii ca mijloc de propagandă se folosesc și de broșuri volante, cărți, foi, etc. de cuprins religios — pietistic. Limba miserabilă, ortografia imposibilă a acestor broșuri, cărți, traduse din ungurește, e un adevărat noroc orb, dar împrejurările pot să se schimbe și azi-mâne putem să avem publicații de propagandă sectaristă scrise într-o limbă frumoasă, neeccepționabilă. Cu toate acestea, își au efectele lor și publicațiunile de propagandă cu limba lor schilodită a sectarilor. Iar noi nu știm să dăm importanța cuvenită acestui mijloc puternic de luptă, de propagandă a credinței celei adevărate. Poporul cumpără și citește orice carte de cuprins religios-pietistic, dela iconari. Dar aceste cărți sunt pline de superstițiuni, apocrife, cari sectarii le combat cu cea mai mare ușurință posibilă, lovind și în preoți, socotind aceste cărți ca un product al nostru. Putem să zicem fără să exagerăm, că 90% a cărților ce le citește poporul, le desface iconarii: acesta a fost în trecut unicul colportaj de cărți românești la noi. De ce să nu angajăm pe acești colportori de-aci încolo în serviciul sf. biserici? Broșurile de propagandă ale dreptei credințe vor mucezi pe polițele librăriilor pe lângă tot prețul lor relative bagatel, dar se vor desface în zeci de mii de exemplare prin iconari fie și eu un preț puțin mai ridicat. — Afară de aceea, ce ne mai poate opri în viitor, ca la comerțianții dela sate să nu plasăm și cărți românești de vânzare, cărți de cuprins religios moral, pietistic, etc?

* Trimițătorii de epistole închise sunt recercați, în propriul lor interes, să nu lipească plicurile. — Prin lipirea plicurilor să îngreunează censurarea și se întârzie trimiterea epistolelor.

Igiena copiilor.

— Indrumări pentru mame cum să-și îngrijească copiii noi născuți —
de

Dr. V. Hâncu

medic arhidiecezan, profesor de igienă.
(Continuare).

Culcarea copiilor trebuie făcută de vreme astfel ca până la vârsta de 7 ani copilul trebuie culcat de regulă la oarele 8 1/2 vara și la oarele 7 iarna. Nici odată nu trebuie adormit pe brațe copilul, nici legănat precum nici obișnuit să adoarmă cu cântece sau povești, oeeace e o deprindere rea.

Îmbrăcămintea copilului trebuie să fie comoadă: cămeșa largă cu mâneci și deschisă dinapoi. Peste cămeșă o haină de pichet sau lână, peste cari vin scutecile. E foarte rău obicei de-a înfășa copilul prea strâns, cu picioarele întinse și cu brațele aproape de corp. Înfășurarea aceasta strânsă este dăunătoare copilului pentru că îl împiedecă de a-și lărgi pieptul în timpul respirației, îi apasă stomacul, îi ține picioarele prea aproape și frecându-le poate căpăta răni. Scutecile copilului trebuie să fie mai lungi decât corpul lui, iar partea, ce trece dela picioare, o îndoim în sus și-o prindem cu fașa. La îmbrăcămintea copilului să nu întrebuițăm ace, cari foarte ușor îl pot răni. Căița sau scușița nu e necesară copilului, pentru că îi încălzește prea mult capul, îi produce nădușeli și îl face să răcească mai lesne, afară, doar, de timp de iarnă. Vălul pe față îi împiedecă respirația copilului și nu-l vom întrebuița afară de momentele, când voim să-l apărăm de prav, muște, țintari, etc. În aer, când scoatem pentru primadată copiii, trebuie să avem multă pază mai ales toamna și primăvara. Cei născuți în timpul verei deja dela a 15—20 a zi se pot scoate la aer. Pe când cei născuți în timpul iernei abia după 2 luni și atuncia numai pe timp scurt și frumos.

Aerul curat îi face bine copilului. Somnul după scoatere în aer e mai lin, foamea mai mare, fața mai rumenă, sănătatea mai bună, creșterea mai satisfăcătoare, dispoziția mai bună.

Greșit e a-l scoate pe copil la plimbare pe ger, frig, umezală vânt, sub motiv de-al întări, deoarece măsurile și mijloacele de întărire trebuie să fie potrivite cu vârsta copilului. Ținerea în brață a copilului nu poate avea nici căldura, nici odihna din leagăn. De aceea e un obicei rău a învăța pe copil numai în brață, căci mai târziu ne va fi foarte greu a-l desvâța de acest urât și nesănătos obicei. Prin urmare se recomandă mamei,

ca încă dela început să nu obișnuiască pe copii cu ținutul în brațe. Plânsul și țipetele nu înbolnăvesc pe copii numai să nu-i supere altceva, căci la urma urmei se împacă cu idea, că trebuie să tacă și să adoarmă. — *Sederea și mersul copilului.* Pella finele lunii a V-a începe copilul să șadă și să-și țină capu în sus, până la aceasta vârstă copilul trebuie lăsat culcat, și să nu-l silim să șadă, mai ales, că mușchii cefei și a șirei spinării nu sunt destul de puternici pentru a ținea capul și corpul în sus. Vom lăsa însă de mai multeori în zi copilul desfășat și liber, ca prin mișcări diferite să-și întărească mușchii, ceea ce îi place copilului. Deasemenea nu trebuie să forțăm prea de timpuriu pe copil de-a umbla în picioare, decât abia prin luna a 10—12 trebuie să se facă ușoare încercări. S'au observat, că de regulă copiii crescuți la sinul mamei lor, umblă mai de timpuriu în picioare. Hainele copilului când începe să umble trebuiesc să fie mai scurte. Lucrurile periculoase depărtate de prin prejur, iar copilul ținut de amândouă mâinile nu numai de una.

Nici odată nu trebuie lăsat copilul să se târie pe jos, mai întâi, că poate răci foarte ușor, pe de altă parte adesa să târie cu mâinile prin diferite murdării cu tot felul de microbi scuipați fie dela tuberculoși, sau alte boale, din cari cauze foarte ușor se poate îmbolnăvi de tot felul de boală.

(Va urma).

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Informațiuni.

* **La congresul din Cluj** ziarul nostru va fi reprezentat prin dd. *A. Lupeanu* și *Ion Moldovanu* vicenotar consistorial și administratorul

»Unirii«. Dl Moldovanu este autorizat a încassa și abonamente dela toți dnii preoți, în special dela frații desrobiți în zilele din urmă, cu cari nu am avut contact de aproape jumătate de an.

* **Consiliul Dirignet** din Sibiu probabil se va mută la Cluj în luna viitoare.

* **Intre Aliați** se fac schimburi de idei ca trupele lor să ocupe cât mai îngrabă Budapesta. Trupele franceze, române și ceho-slovice vor intra deodată în Budapesta.

* **Clemenceau** va publica condițiile cuprinse în preliminarul de pace, în ziua primă după ce se vor relua tratativele de pace, întrerupte.

* **Cu trenul espres „Simpleton“** pot călători singur persoane, cari merg oficios la Paris. Biletele călătorilor trebuie să fie visate din partea comandamentului francez.

* **Sonino**, ministrul președinte al Italiei a sosit la Paris.

* **Populația slavă** din Dalmația a prezentat ministrului de externe Pichon un memoriu, în care își exprimă dorințele lor, că adevă sărbii și slavii din regiunile dalmatine nu doresc nici decât să ajungă sub stăpânire sârbească.

* **Kuhn Bela** prin un comunicat cere și imploară guvernele aliate să întrevină ca trupele române să nu mai înainteze. Comunicatul după ce a trecut și prin conziliul de patru, pur și simplu s'a depus la archiv.

* **Delegații germani** sau declarat, că în principiu primesc condițiile cuprinse în preliminarul de pace, dar au spus, că plătitrea în aur nu cred să se poată face.

* **Wilson** președintele Statelor Unite, nu se va depărta din Paris, numai după ce va fi expirat termenul acordat delegaților germani pentru primirea condițiilor de pace.

V. & E. AVRIGEANU, Blaj.

Mi-a sosit o mare cantitate de *sticlărie*, precum: *sticle pentru băuturi, dulceață și medicamente, pocale (pahare) de vin, apă și bere, curcubete de sticlă etc. etc.* ○○○○○○○○

Toate acestea se servesc cu prețuri moderate!

(56) 2-2

Numărul cenzurat de: AUREL B. GAJA.

Director: ALEXANDRU CIURA.

Redactor: Ovidiu Hulea.